

Treball de Fi de Grau**2015/2016**

Codi: 103546

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500260 Educació social	OB	4	0

Professor de contacte

Nom: Rafael Merino Pareja

Correu electrònic: Rafael.Merino@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

El Treball de Fi de Grau és una assignatura obligatòria de quart, de segon semestre. Per poder matricular el TFG cal haver superat com a mínim dos terços del total de crèdits del pla d'estudis.

Objectius

El Treball Fi de Grau (TFG) és un projecte orientat al desenvolupament d'una recerca o una innovació que es dugui a terme en el camp professional dels diferents àmbits de l'educació social.

Els models per desenvolupar el TFG poden ser variats, l'estudiant pot decidir fer una recerca o proposta d'innovació contextualitzada en el centre on ha realitzat les pràctiques o bé pot decidir emmarcar-ho en un altre context. També hi ha la possibilitat d'elaborar un treball d'aprofundiment o informe sobre una temàtica específica o transversal. Sota aquesta premissa es podrien plantejar dues alternatives de treball. Una primera associada a les pràctiques externes realitzades, siguin o no les de pràctiques de 4rt, i una segona sense vinculació directa a les pràctiques externes.

En qualsevol dels casos el TFG haurà de tenir un marc teòric i haurà de servir perquè puguin emergir les competències i coneixements associades al grau que hagi cursat l'estudiant.

El TFG pot, opcionalment, anar associat a la menció. Caldria emfatitzar, però, la idea de que el TFG ha d'incidir en les competències treballades al llarg de tot el grau.

Competències

- Acompanyar les persones en els seus processos de creixement i emancipació.
- Adoptar una actitud i un comportament ètic i actuar d'acord als principis deontològics de la professió.
- Analitzar críticament el treball personal i utilitzar els recursos per al desenvolupament professional.
- Analitzar i reconèixer les pròpies competències socioemocionals (en termes de fortaleces, potencialitats i debilitats) per desenvolupar aquelles que siguin necessàries en el desenvolupament professional.
- Analitzar l'organització i gestió d'institucions socioeducatives.
- Aplicar les competències socioemocionals necessàries per gestionar les relacions humanes.
- Comprendre i implicar-se en les realitats institucionals per integrar-se i desenvolupar-se professionalment.
- Conèixer els diferents models i estratègies d'orientació.
- Conèixer i aplicar processos de recollida de la informació, anàlisi, tractament i valoració d'aquesta, per a la millora de la pròpia pràctica professional i la fonamentació de l'acció professional.
- Contextualitzar l'acció socioeducativa en funció dels diferents paradigmes teòrics que han elaborat les ciències de l'educació i en funció del context socio-històric dels individus, grups i institucions.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar processos d'obtenció, registre, anàlisi i presa de decisions per a l'acció socioeducativa

- Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Dissenyar de manera articulada plans, programes, projectes, activitats i tasques en diversos contextos socioeducatius.
- Dissenyar i desenvolupar processos de participació ciutadana i acció socio-comunitària.
- Dissenyar plans i processos d'avaluació segons les diferents finalitats, tècniques i instruments, moments i perspectives de l'avaluació educativa.
- Dominar els coneixements teòrics i aplicats de les diferents Ciències de l'Educació que li permetin desenvolupar la capacitat d'anàlisi i observació de la realitat social i educativa
- Fomentar l'autonomia dels participants i buscar un equilibri entre les seves funcions com a orientador, facilitador i promotor de la dinàmica socioeducativa.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Gestionar institucions d'educació social.
- Gestionar la informació relativa a l'àmbit professional per a la presa de decisions i l'elaboració d'informes.
- Liderar processos socioeducatius per crear un bon clima de treball, promoure el treball cooperatiu i la comunicació oberta i igualitària.
- Mantenir una actitud de respecte al medi (natural, social i cultural) per fomentar valors, comportaments i pràctiques que atenguin a la igualtat de gènere, equitat i respecte als drets humans.
- Orientar i assessorar els grups i persones a establir reptes i itineraris educatius.
- Reconèixer i avaluar la realitat social i la interrelació de factors implicats com a necessària anticipació de l'acció.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Utilitzar informació i coneixement de les diferents fonts i contextos (informes, articles, etc.) propis de les ciències socials.

Resultats d'aprenentatge

1. Acompanyar les persones en risc d'exclusió en els seus processos de creixement i emancipació.
2. Adquirir coneixements sobre l'evolució del pensament, els costums, les creences i els moviments socials i polítics per tal de fomentar la pràctica del pensament social crític i promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica.
3. Adquirir els principals referents conceptuals i epistemològics que conformen les principals teories de l'educació.
4. Adquirir habilitats socioemocionals i comunicatives per al treball amb persones en risc d'exclusió.
5. Analitzar de manera comprensiva i crítica els models d'investigació i valora la seva aportació en la millora de la professió.
6. Analitzar els problemes generals que afectin l'organització de les institucions educatives.
7. "Analitzar i incorporar de manera crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació: multiculturalitat i interculturalitat; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible."
8. Analitzar les característiques dels grups d'aprenentatge.
9. Analitzar les competències socioemocionals necessàries per al desenvolupament de la seva funció professional en el context d'intervenció.
10. Analitzar l'impacte de l'avaluació verificant la satisfacció de necessitats concretant noves demandes de formació.
11. Aplicar el coneixement ètic i la seva transferència en la pràctica educativa com a educadors i formadors al servei del control o la transformació social.
12. Aplicar les tècniques d'orientació al grup específic d'intervenció.
13. Aportar idees i alternatives viables i plausibles a situacions institucionals conflictives o crítiques.
14. Aproximació a la realitat educativa a través de l'aplicació de tècniques d'obtenció de dades primàries en accions educatives, descriure'ls etnogràficament i analitzar-los críticament.
15. Aproximació als contextos educatius a través de fonts de teories filosòfiques i antropològiques.
16. Autoanalitzar el propi exercici professional com a educador social.
17. Avaluar les polítiques i programes derivats de les mateixes relatius a l'educació per al desenvolupament.
18. Comprendre els marcs teòrics que possibiliten el desenvolupament d'accions responsables i sostenibles per valorar la responsabilitat individual i col·lectiva en la consecució d'un futur sostenible

19. Comprendre els principis que contribueixen a la formació cultural, personal i social per adquirir sensibilitat cap a elles.
20. Comprendre els referents teòrics i legals de les institucions educatives i demostrar un coneixement de la diversitat d'accions que componen el seu funcionament.
21. Comprendre i analitzar les implicacions educatives de les teories i models d'aprenentatge.
22. Comprendre i respectar la diversitat com a factor d'enriquiment educatiu.
23. Comprendre la funció, les possibilitats i els límits de l'educació en la societat actual i analitzar i valorar la incidència dels referents històrics, culturals, polítics i ambientals en les situacions i propostes educatives i formatives.
24. Comprendre les diferents fases del procés migratori per identificar les diferents necessitats socioemocionals derivades de l'esmentat procés per a cada fase.
25. Conèixer els diferents models i estratègies d'orientació aplicats a l'Educació Social.
26. Conèixer els elements que conformen una organització.
27. Conèixer els processos d'interacció i comunicació per abordar l'anàlisi de camp mitjançant metodologia observacional, utilitzant tecnologies de la informació, documentació i audiovisuals.
28. Conèixer i aplicar experiències innovadores eficaces i eficients, per facilitar els processos d'aprenentatge i la construcció de coneixements dels alumnes
29. Conèixer i comprendre el desenvolupament al llarg del cicle vital.
30. Conèixer i desenvolupar el pensament i raonament crític per analitzar la complexitat dels reptes i desafiaments de l'educació social.
31. Conèixer i dominar les diferents fonts del coneixement disciplinar.
32. Conèixer i identificar els principals trastorns del desenvolupament i de la personalitat, la seva incidència en el desenvolupament i implicacions educatives.
33. Conèixer la deontologia professional de l'educació social.
34. Conèixer les principals teories filosòfiques i antropològiques i els seus conceptes associats més importants.
35. Coordinar-se i planificar-se en l'elaboració de treballs.
36. Demostrar els coneixements necessaris de Didàctica i principis de programació i planificació en Formació de Persones Adultes.
37. Demostrar un coneixement acadèmic de les diferents llengües en ús.
38. Descobrir les dimensions socials i cognitives del llenguatge escrit, conèixer les diferents dinàmiques de l'oralitat per dominar l'ús de diferents tècniques d'expressió i expressar-se adequadament oralment i per escrit.
39. Descriure, analitzar i exposar idees i propostes de l'àmbit de les polítiques educatives i de la sociologia de l'educació, a partir de la literatura pedagògica científica existent en l'actualitat.
40. Desenvolupament de les competències socioemocionals necessàries per a la intervenció professional.
41. Desenvolupar assaigs o exposicions que reflexin la creació d'un raonament autònom propi i ben fonamentat a través de diferents fonts de coneixement.
42. Desenvolupar estratègies per fomentar processos de resiliència.
43. Desenvolupar habilitats d'intervenció relatives a les diverses tècniques grupals.
44. Desenvolupar la capacitat d'observació sistemàtica i anàlisi del procés grupal
45. Diagnosticar les necessitats per fonamentar els plans i programes de formació.
46. Discernir les particularitats educatives d'entorns i subjectes segons diferents variables (cicle vital, sexe, grup social).
47. Dissenyar accions per implementar l'educació per al desenvolupament.
48. Dissenyar estudis descriptius quantitius i qualitius a partir de problemes o necessitats
49. Dissenyar i executar accions educatives de prevenció d'actituds i actuacions de discriminació.
50. Dissenyar plans de formació de professionals de la formació segons context i situacions formatives.
51. Dissenyar plans i programes adaptats als contextos educatius i formatius en les modalitats presencials i virtuals.
52. Dissenyar projectes i accions adaptades als contextos educatius i als destinataris de les mateixes.
53. Dominar diferents tècniques d'obtenció d'informació primària o secundària.
54. Dominar les teories, eines i recursos específics de la gestió de centre.
55. Elaborar dispositius d'avaluació d'aprenentatges especificant tots els seus components (objecte, instruments, agents, moments).
56. Elaborar el pla d'avaluació de la formació especificant tots els seus components (objecte, instruments, agents, moments).
57. Elaborar informes a partir dels resultats obtinguts.

58. Elaborar informes d'avaluació.
59. Elaborar informes de seguiment.
60. Elaborar informes socioeducatius en contextos multiprofessionals.
61. Elaborar materials i recursos didàctics per a col·lectius específics de persones adultes.
62. Establir els principis i bases metodològiques pròpies dels processos d'ensenyament - aprenentatge amb persones adultes.
63. Establir models sistemàtics entre les diferents funcions organitzatives: planificació, delegació, gestió de recursos sistemàtics entre les diferents funcions organitzatives: planificació, delegació, gestió de recursos, coordinació, control i millora.
64. Estimular l'aprenentatge autònom exercint com a facilitador de l'aprenentatge.
65. Executar actuacions específiques del gestor institucional a través del procés: anàlisi, actuació i millora.
66. Fomentar la convivència, resoldre problemes de disciplina i contribuir a la resolució pacífica de conflictes.
67. Identificar, descriure i analitzar models didàctics, estratègies i materials curriculars sobre la cultura política i la cultura cívica.
68. Identificar i analitzar els episodis més rellevants de la història de l'educació i del pensament pedagògic.
69. Identificar les competències socioemocionals que intervenen en les interaccions individuals i grupals, analitzar i identificar les dinàmiques de grup, per aplicar estratègies per a la dinamització de grups, adquirir habilitats socials en contextos educatius i saber treballar en equips amb altres professionals.
70. Identificar les perspectives metodològiques de les investigacions analitzades.
71. Identificar les sinèrgies entre els processos organitzatius i de gestió institucional.
72. Identificar necessitats educatives i d'atenció en persones, grups o col·lectius per mitjà de l'anàlisi de situacions i actuacions i establir línies d'intervenció.
73. Lliurar en temps i forma les activitats proposades.
74. Mantenir una actitud de respecte, pràctiques i comportaments que atenguin a la diversitat i igualtat.
75. Mantenir una relació crítica i autònoma entorn els coneixements, valors i institucions socials públiques i privades per saber observar sistemàticament contextos d'aprenentatge i convivència i saber reflexionar sobre ells.
76. Mostrar coneixement de les diversitats socioculturals i les possibilitats d'aproximació antropològica.
77. Mostrar un pensament educatiu propi a partir del coneixement dels referents teòrics i històrics de l'educació.
78. Organitzar el treball de forma estructurada en relació a les demandes.
79. Planificar i desenvolupar intervencions educatives amb persones i col·lectius diversos.
80. Proposar estratègies adaptades a diferents situacions i necessitats de mediació, desenvolupar adequadament estratègies per a la mediació entre persones o grups en situacions simulades i mostrar habilitats socials per entendre les famílies i fer-se entendre per elles.
81. Proposar millores a partir d'estudis o investigacions publicades.
82. Realitzar propostes filosòfico-pedagògiques per a la millora de l'acció educativa.
83. Realitzar un mapa de les institucions socioeducatives d'un territori.
84. Reflexionar i analitzar els fenòmens de l'entorn institucional per comprendre les claus que participen en ells i intervenir per millorar-los.
85. Saber defensar les pròpies idees sense utilitzar elements valoratius.
86. Saber defensar o refutar l'adscripció o ús de paradigmes filosòfics i antropològics en funció d'interessos propis i objectes d'interès educatius.
87. Saber expressar oralment i per escrit les seves idees i coneixements amb suficient fonament teòric i argumental
88. Utilitzar fonts d'informació diverses i adequades.
89. Utilitzar tècniques d'aprenentatge cooperatiu, interactiu i autònom.
90. Valorar la correcció, adequació i acceptabilitat en produccions orals i escrites.
91. Valorar les debilitats i fortaleses d'investigacions (informes, articles) a partir dels seus apartats
92. Vincular els diferents models i teories socioeducatius en les diverses pràctiques, accions educatives i formatives emmarcades en un context determinat.

Continguts

A la pàgina web de la facultat hi ha l'explicació detallada dels continguts i de com s'ha desenvolupar el treball de fi de grau:

<http://www.uab.cat/servlet/Satellite/els-estudis/treball-fi-de-grau/presentacio-1339396420580.html>

Metodologia

El treball de fi de grau demana a l'alumne un nivell molt elevat d'autonomia. Segons les directrius de la facultat, l'alumna farà de forma preceptiva tres tutories amb el/la tutor/a, la primera per revisar el pla de treball, la segona per entregar i comentar un informe de progrés i la tercera per preparar l'informe final. Aquestes tutories podran ser grupals amb tot l'alumnat d'un mateix tutor o tutora. Més enllà d'aquestes tres tutories, es podran concertar d'altres o mantenir un contacte via correu electrònic.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Supervisades			
Tutories	5	0,2	
Tipus: Autònomes			
Treball autònom	145	5,8	4, 9, 24, 25, 40, 54, 63, 65

Avaluació

A la pàgina web de la facultat hi ha els criteris d'avaluació i el calendari previst:

<http://www.uab.cat/servlet/Satellite/els-estudis/treball-fi-de-grau/criteris-d-avaluacio-1339396420676.html>

En funció del tipus de treball de fi grau i l'orientació que agafi (més de recerca, més d'innovació, més de reflexió) s'avaluaran les competències referides a cada àmbit. El que sí és molt important és que l'alumne demostrï coneixement transversal de les diferents assignatures que ha cursat al llarg de tot el grau, així com de les competències assolides.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Memòria	100%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92

Bibliografia

Es recomana com a lectura general sobre TFG:

Ferrer, V.; Carmona, M.; Soria, V. (2012) *El Trabajo de Fin de Grado. Guía para estudiantes, docentes y agentes colaboradores*. Madrid: McGraw Hill.

Per a l'alumnat que vulgui fer una recerca, és convenient llegir alguns dels manuals de investigació en ciències socials, com ara:

Quivy, R.; Van Carnpenhoudt L. (2005) Manual de investigación en ciencias sociales. México: Limusa.

És convenient consultar manuals de com redactar treballs i informes. Per exemple:

Clanchy, J. y Ballard, B. (1992). *Cómo se hace un trabajo académico. Guía práctica para estudiantes universitarios*. Zaragoza: Prensas Universitarias de Zaragoza.

Puig, I. (1999) *Com fer un treball escrit*. Barcelona: Octaedro.

Rigo, A.; Genescà, G. (2000) *Tesis i treballs. Aspectes formals*. Vic: Eumo Editorial.